

HISTORY OF INDIA : 1707-1950—I

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 100

Note : The candidates are required to attempt ONE question each from Sections A, B, C and D carrying 15 marks each and the entire Section E consisting of 10 short answer type questions carrying 3 marks each and a map question carrying 10 marks.

(SECTION-A)

1. Discuss the causes of downfall of Mughal Empire. (15)
2. Describe the social reforms of William Bentinck. (15)

(SECTION-B)

3. What were the political and economic causes of the revolt of 1857? (15)
4. Write a note on the Brahma Samaj. (15)

(SECTION-C)

5. What was Permanent Settlement? Discuss its features also. (15)
6. Discuss the causes of rise of political consciousness in India. (15)

(SECTION-D)

7. Discuss the circumstances leading to Non-cooperation Movement. (15)
8. Write a note on integration of Princely States. (15)

(SECTION-E)

9. (a) Do the following questions in 30-40 words :
 - (i) Black-hole Tragedy
 - (ii) Cornwallis Code
 - (iii) Doctrine of Lapse
 - (iv) Ryotwari System
 - (v) Swami Dayanand Saraswati
 - (vi) Rowlatt Act
 - (vii) Moderates
 - (viii) Komagatta Maru
 - (ix) Dandi March
 - (x) Swadeshi
- (b) On the map of India show British India in 1805 A.D. OR 1818 A.D. Add explanatory note also. (10×3=30)
(6+4=10)

For Blind Students in Lieu of Map

Do any TWO questions in 50-60 words :

- (i) Siraj-ud-Dula
- (ii) Battle of Buxer
- (iii) Rail, Telegraph and Post
- (iv) Sir Syad Ahmed Khan

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

(2×5=10)

Time Allowed : 3Hrs.

Maximum Marks : 100

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 15 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਦੇ ਸਾਰੇ 10 ਸੰਖਿਪ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 3 ਅੰਕ ਹਨ ਅਤੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ।

- (ਭਾਗ-ੳ)
1. ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (15)
 2. ਵਿਲੀਅਮ ਬੈਟਿਕ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਿਉ। (15)

(ਭਾਗ-ਅ)

 3. 1857 ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਣ ਕਿਹੜੇ ਸਨ? (15)
 4. ਬ੍ਰਹਮੋ ਸਮਾਜ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (15)

(ਭਾਗ-ੲ)

 5. ਸਥਾਈ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕੀ ਸੀ? ਇਸ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (15)
 6. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (15)

(ਭਾਗ-ਸ)

 7. ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਲਹਿਰ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। (15)
 8. ਭਾਰਤੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। (15)

(ਭਾਗ-ਹ)

 9. (ੳ) ਹੇਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 30-40 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ:

| | |
|-------------------------|----------------------|
| (i) ਬਲੈਕ ਹੋਲ ਦੁਰਘਟਨਾ | (ii) ਕਾਰਨਵਾਲਿਸ ਕੋਡ |
| (iii) ਲੈਪਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾਂਤ | (iv) ਰਇਅਤਵਾੜੀ ਵਿਵਸਥਾ |
| (v) ਸੁਆਮੀ ਦਯਾਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ | (vi) ਰੋਲਟ ਐਕਟ |
| (vii) ਨਰਮ ਦਲ | (viii) ਕਾਮਾਗਾਟਾ ਮਾਰੂ |
| (ix) ਡਾਂਡੀ ਮਾਰਚ | (x) ਸਵਦੇਸ਼ੀ |

 (10×3=30)
 - (ਅ) ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਉੱਪਰ 1805 ਜਾਂ 1818 ਦਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿਖਾਉ। ਵਿਆਖਿਆ ਲਈ ਨੋਟ ਵੀ ਲਿਖੋ। (6+4=10)
(ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਕੇਵਲ ਨੇਤਰਹੀਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ)
 - ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 50-60 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ:

| | |
|------------------------|------------------------|
| (i) ਸਿਰਜ-ਉਦ-ਦੋਲਾ | (ii) ਬਕਸਰ ਦੀ ਲੜਾਈ |
| (iii) ਰੇਲ, ਤਾਰ ਅਤੇ ਡਾਕ | (iv) ਸਰ ਸਯਦ ਅਹਿਮਦ ਖਾਂ। |

 (2×5=10)